

oznanilo ali oklicalo, da ima vsak pravico pogledati novo knjigo in opomniti, če bi kaj ne bilo prav, da se popravi. Nihče ni prišel pogledat in zmote so hudo škodo delale.

Po zmoti so se zapisale tri njive v novo zemljiško knjigo, da so lastina Adama Kebra. Toti je Ožbald Metulju 300 fl. dolžen, on ga toži in prodane so bile tudi tiste tri njive, ki niso Kebrove bile, nego Jugove, zato ker so v zemljiški knjigi zapisane bile, da so Kebrove. Vhogi Jug je svoje tri njive izgubil. Ako bi pa bil šel o pravem času gledat, če so njegove njive prav zapisane, dober bi bil.

Vsak človek se lahko moti in da bi se zemljiška knjiga prav napravila, zato se vsakokrat oznani, naj vsak pogleda, če ne bi bila kaka zmota se zapisala. Ne zamudite, dragi kmetje, iti gledat svojo novo zemljiško knjigo. Poglejte v mapo. Tam so Vaše njive, travniki itd. čisto tako narisani, kakor ležijo in na vsakem kosu zemlje najdete število parcele. Poglejte, če so vse tote parcele prav zapisane in varujte se škode. Pokojni dr. Razlag je pisal na čelo svojemu „Pravniku“: Vigilantibus jura! To se pravi: Pravico najde, kdor se zanjo briga. Brigajte se toraj za novo gruntno knjigo, da Vam bode kazala pravico.

Nekaj druga še Vas moram opomniti. Vsak kmet ve, kaka nevolja in neprilika je, če ima prav stare reči, katerih že davno ni dolžen, intabulirane. Vsi toti stari dolgovci se brez vsakega plačila zbrišejo, ako le tedaj, kedar ste na delanje nove zemljiške knjige pozvani ali poklicani, zato prosite. Samo ziniti je treba o tisti priliki. Če je nova knjiga gotova, je prepozno.

Glejte torej na dvoje: 1. da bodo v novo knjigo prave parcele zapisane in pogledajte to večkrat, in 2. da ne pridejo tisti stari dolgovci v novo knjigo, ampak da se pri delanju nove zemljiške knjige izbrišejo. — Tako se bote rešili mnoge škode.

Dr. L. Baš.

Kanadaškega ovsa za seme ima na prodaj g. Ed. Kaučič v Sevnici, 11 fl. za 100 kilo z žakljem vred. (Železniška postaja: Lichtenwald a. d. Südbahn.)

Vrbvih količev za vzrejanje dobrega šibja za pletenje košev, korpičev itd. prodava g. Julij Jablanczy, vrtni inšpektor v Klosterneuburgu: navadne vrbe (*Salix viminalis*), mandelnove vrbe (*Salix amygdalina*), bagrene vrbe (*Salix purpurea*) in kaspjske vrbe (*Salix caspica*) po 2 fl. 1000 komadov.

Dopisi.

Iz Maribora. (Sijajno družtveno zabavo) priredila je dne 5. t. m. v lepih čitalničnih prostorih nadepolna mladež učeča se na gimnaziji mariborske v spomin in slavo onemu čudnemu moževi, za kojega, kakor nam Prešern trdi, nekda

ni marala družba in on — ne za njo; moževi, ki je rojen v odljudnej goščavi sam za se živel, „brez plenka in evenka o petji ko ptič“. Temu redkemu samouku, ki je svoje dni gimnazijsko mladež pesmi latinske, helenske, teutonske učil; spretnemu stihotvoreu Valentinu Vodniku, ki je v „letih nerodnih okrogle nam pel“ — in velikemu njegovemu učencu, kojemu se samo edna edina želja bila spolnila: „da v zemlji domači mu truplo leži“. — Tema dvema svitlima zvezdama na obnebi poezije slovenske napravlja za čast domovine goreča naša mladina, v raznih mestih se učeča, leto na leto primerne družbene zabave z namero: naj bi se tako s časom povzdignil narodni ponos, kojega še v mnogih straneh težavno pogrešujemo. Kdor še ima količkaj srca za svoj nepokvarjeni, po nedolžnem in krivičnem zatirovani narod, mora biti hvaležen vrlim našim mladenčem in radovati se njim, kojim bo se že čez malo let poverila skrb in briga za boljšo bodočnost drage nam očetnjave. Domo-ljubni sokoliči, ki so nam priredili „Vodnikov večer“, dokazali so s tem, kako velika razlika je med njimi in takimi, kojim je uxor: fürst von thorovanje, salamandrovanje in „schmisse“. Vese-lice se je vdeležilo toliko odličnih gostov, da so prostorne sobane bile skoro pretesne. Pevci so se pokazali kaj izurjeni in so tako dobro peli, da so vsled pohvalnega ploskanja skoro vsako pesmo ponavljali. Tudi govornik in deklamator zaslužila sta burno odobravanje, s kojim sta bila pozdravljena. Še ni dolgo tega, da je dijakom bilo prepovedano v „čitalnici“ zglasiti se. Sedaj je drugače in toraj stojimo pred znamenjem, da se bližamo boljšim časom! Bog daj!

*** Iz Celja. (Celjski prebivalci — jetniki.) Tukajšnji list naznanja, da šteje celjsko mesto med 5393 prebivalci 3295 oseb, ki govorijo nemški, 1872, ktere govorijo slovenski jezik. Zraven teh imamo 5 Čehov, 9 Hrvatov, 22 Lahov in 1 Magjara. Med onimi 1872 slovenski govorilci je všteti 296 vojakov, 364 jetnikov in 67 bolnikov v celjski bolnišnici. Iz tega razvidimo, da naše mesto še ni vse ponemčeno in da si le slepa zagrizenost drzne trditi, češ, da je značaj celjskega mesta nemški. In med onimi 3295 Nemci, koliko je med njimi trdih slovenskih blapcev in dekel, ki so pa pri tem popolnoma nedolžni, da figurirajo v zapisnikih kot trdi Nemci. Nemški list celjski poroča na dalje, da so celjski jetniki v pretečenem letu zaslužili nad 8400 fl. — blizu polovico tega zneska je prejela državna blagajna, polovica pa je jetnikom ostala. Toraj so si jetniki prislužili nad 4100 fl. — Oni imajo v ječi dobro hrano, grejo zjutraj do poldne na delo, se povrnejo h kosilu v kajho, ob eni popoldne gredo zopet na delo, za večerjo jim tudi nij treba skrbeti, vsaj jim je že pripravljena; stanovanja in obleke njim tudi nij treba plačevati. Na dan zaslužijo po 60 kr. — polovica ostane v državni kasi, po 2 kr. dobi jetniški nadzornik, 28 kr,

pa se sbrani jetniku. Ob nedeljah so imeli že do zdaj ti siromaki falat mesa. Prejšnji minister pravosodja je imel z njimi še posebno vsmiljenje. Kajti eden najvažnejših njegovih ukazov je gotovo ta, da se ima vsem jetnikom, brez razločka na njihovo vero, tudi ob vseh zapovedanih praznikih med letom in pa ob cesarjevem rojstnem dnevi in godu kuhati meso. Vsled tega ukaza profitirajo še tudi protestantovski in judovski jetniki; tudi leti morajo ob katoliških praznikih jesti meso. Nu, jetniki se vsled tega ne bojo kajhe boljše bali, kakor poprej. Zato so pa tudi celjske ječe, v katerih bi imelo „prebivati“ le 180 jetnikov, tako prenapolnjene, da se morajo vedno odpošiljati na vse strani, ker je poslopje za nje že pretesno. — Nisem slišal, je li prejšnjega ministra za pravosodje kdo obžaloval ali ne, da je moral odstopiti ter prostor napraviti dr. Pražaku. Obžalovali so njegov odstop gotovo — arestanti.

Iz Šmartna pri Slovenjgradci. (Odpravljen učitelj.) Naš g. nadučitelj je začetkom šolskega leta zbolel. Dobil je tedaj za nekaj časa odpust. Za namestnika mu je bil poslan nekov g. Josef Schweigler od Šmarje pri Jelšah ali od Zibike. — Cesar je vse našim otrokom pravil, ni za pisati, ker ni za javnost. Samo to naj omenimo, da je otrokom razlagal, da človeška duša po smrti v katero živinčce, n. pr. v osla vleze. Otrokom je dajal različna imena n. pr. „orangutan“ itd. Malokteri dan je bil v šoli dovolj v redu, zato so pa tudi nekteri stariši začeli svoje otroke v Slovegradec v šolo pošiljati, drugi so jih pa zadržali doma. Dne 28. jan. je vendarle dobil odpust. Pa tudi hvala Bogu, da je „zginol“, boljše nikdar, nikjer in nobene šole, kakor pa takega učitelja v šoli. Želimo vsi njemu srečen pot. Učiteljem še posebno povemo, kako je obravnaval berilo „Peter in Pavel“ (v III. berilu); zapisal je namreč v tednico pod „zgodovino“ tako-le: „To berilo Peter in Pavel je prav prilično za domače butelne.“ Vse to v svaritev vsakemu, kateri ne želi biti prevarjen, kakor jih je bilo več prevarjenih, tudi g. nadučitelj sam.

Krajni šolski svet.

Od Marije Snežne na Velki. (Žalostna smrt.) V nedeljo 30. jan. t. l. izročili smo truplo nepozabljivega kmeta Janeza Šabeder, 69 let starega pa še krepkega, hladnej zemlji. Pokojni bil je tih in miren mož, blagega srca do sosedov in siromakov, izgleden gospodar in pošten kristijan. Siromaček zakrivil si sam lastne rane smrti ni; bil je namreč pred 9 tedni od steklega psa na roki obgrizen. Ob jednom obgrizel mu je tudi 4 svinje in jedno kravo, koje so morali, ker so zarad stekline se strašno slinile in divjale, vže pred enim mesecem pokončati. — Vsled tega sedaj kmeta še večji strah in žalost obideta ter se začne pripravljati na pot v dolgo večnost. Vže kot obgrizen opravil je po krščanski navadi sv. izpoved; da bi se vdeležil tudi popolnoma odpustkov, prejel je sv. zakramente v osmini presladkega Imena

Jezusovega. V torek 25. jan. občutil je v grlu bolenje in mrzenje do vode. Koj drugi den pošlje po dobrega mu sosedu, proseč ga, naj mu priskrbi duhovna, da prejme sv. zakramente za umirajoče. Od mize vstal je nekoliko preplašen č. g. župnik, kojega si je bolenik izvolil. Vestno je opravil mož najimenitnejše delo, ter ob konci mnogobrojno zbranemu ljudstvu rekel: Vidim, da moram umreti, zatoraj prosim, odpustite mi, če sem vas kedaj razžalil.“ Od sedaj mu je vedno huje prihajalo, vrli in pridni sosed ga opazujejo, tolažijo in po moči pomagajo, kojim pa reče: „Sedaj bom začel tako lajati, da bo vsa hiša pasjega glasu polna.“ Ker je pa nekoliko jenjalo, poprosi še okoli stoječe za vodo rekoč: „Jaz pa hočem po sili vodo piti, mogoče da mi pomaga.“ Odveč mu je mrzela, ter povzročila še hujših bolečin; dobri sosed so ga morali priklenoti. Pa usmiljeni Bog ga ni pustil dolgo teh strašnih muk trpeti, vže v petek ob 1/2 12 dopoldne ga je smrt pokosila. — Bodi mu zemljica lahka! Pri omenjeni hiši pa še nesreči ni konca. Še dva otroka je baje pes zgrizil. Pazite toraj.

Iz Šaleške doline. (Živ pokopan?) V Škalski fari so prvega februarja t. l. pogrebci jamo kopali za ranjkega Goloba ter v bližnjem frišnem grobu, kamor je bilo malo popred šestletno dete zakopano, čuli glasno stokanje in jamranje, ki je trajalo celo 1/4 ure. Pogrebec Obul iz Zaberj je to posebno dobro čul, vendar mu je kakor drugim manjkalo poguma, da bi bil dete izkopati skusil. Žalibog! pustili so ga svojej žalostnej osodi! Toliko vendar je jasno, da je bilo živo pokopano. Vpraša se radi tega v imenu človekoljubja: Imajo v Škalah mrlškega oglednika ali ne in ali spolnuje ta svojo dolžnost!

Iz Središča. (Prvič narodni okrajni zastop ormožki) je ove dni zboroval. Nemškutarji so se doma poskrili. Rotovž bil je pa zaprt. Zborovalo je se torej v gostilni g. Žinka. Čudilo je se pa vse, zakaj ni prišel prejšnji načelnik g. Kada. Trebalo ga je krvavo, da bi bil zmešane račune razvozljaj. Računi so pomanjkljivi in brez potrebnih jim prilog. Za okrajnega zdravnika siromakom izvoljen je g. dr. Žizek, nemškutarski kandidat g. Seyfried je propal. Naj mu kaj zaslužiti dajo oni nemčurji, s katerimi je do sedaj pri volitvah zmiraj vlekel. Svoji k svojim!

Iz Slatinske soseske. (Graje vredna navada) je, da se lepa slovenska imena pačijo. C. k. okrajno glavarstvo ptujsko je zaukazalo hišam pribiti hišne številke s srenjskim imenom vred. No, in pri nas imamo sedaj povsod pribito: Gemeinde Terschische. Tako je spakodrano naše slovensko: Tržiše. Oblekli so srenjo v nemški kozuh. Kdo je temu kriv? Pred leti so več srenj okolo Slatine stlačili v eno „Slatinsko gmajšno“, kder so 3 Nemci, tujei. Jeli radi teh 3 prišlecev treba vse ponemčiti? Slovenski predstojniki bi naj ne trobili v nemškutarski rog! „Le po svoje“, rekli

so svitli cesar istrijskemu Hrvat, ki se je mučil cesarja nagovoriti v italijanščini, katere pa še prav niti razumeval ni. Slovenska dostojnost, narodni ponos nam brani Nemcem na ljubo vsem slovenskim hišam v soseski nabiti tablice: „Gemeinde Terschische“. Ne smešimo sami sebe!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Cesarska vojska šteje po zadnjem štetju: 3669 Lahov, 11.281 Rumunov, 46.216 Magjarov, 97.753 Nemcev in (7901 Slovencev, 18.557 Rusinov, 19.678 Poljakov, 20.671 Hrvatov in Srbov, 45.748 Čehov) 112.555 Slovanov, t. j. ogromna večina krvnega davka zadene v Avstriji — Slovane! S koliko pravico toraj avstrijski Slovan tirja jednakopravnosti, to si lahko sedaj vsak domisli! Državni zbor je srečno sklenil novo postavo zoper oderuhe, čeravno so najhujši liberalci dr. Herbst, dr. Mag, dr. Rabl, jud Menger in jud Jaques nasprotovali; sedaj je še treba, da jo gosposka zgornica sprejme in svitli cesar potrdijo, o čemer pa ni dvomiti. Naši poslanci g. Herman, g. dr. Vošnjak in g. baron Goedel so nam pred volitvijo obljubili postavo zoper oderuhe, sklenili jo so in hvala jim! G. dr. Vošnjak je v finančnem odboru prilično obravnave potroškov za uradnike pritožil se zoper krivice, katere delajo uradniki Slovincem, posebno v Primorskem, Koroškem, in Štajerskem; zlasti je napal c. k. namestnika Depretisa, „zakaj ni kaznoval žandarjev, ki so hoteli Slovence zapreti, ki je v Piranu peti pomagal slovensko cesarsko pesem, in zakaj sploh se v Primorji zatiruje slovenstvo in pospešuje lahonstvo in nemštvo v očitno škodo Avstriji.“ Sedaj ga napadejo 4 zagrizeni liberalci in Nemci: plem. Plener pravi: vse je izmišljeno, Heilsberg kvasi: „Slovenci na Štajerskem uživajo popolno ravnopravnost, Slovincem se uraduje slovenski, in vlada razglasa celo v nemških okrajih južne Štajerske (kde so neki ti? Ured.) slovenska oznanila“, a koroški Ritter je zabrbral: koroški Slovenci so popolnem zadovoljni; stari dr. Herbst pa zahteva preiskave. No, minister grof Taaffe obljubi razmere Slovencev v Primorji „preiskovati“. Med poslance, ki se držijo grofa Hohenwartha, je med razgovarjanjem vlezal vohun in urednik „Deutsche-Zeitung“ in čul, kako so tirolski poslanci tirjali, naj se na dnevni red postavi vprašanje o verskem značaju šol, a drugi zopet ugovarjali, naj se s tem še počaka. Takoj je v svojej novini zatrobil med svet liberalcem veselo novico: čujte, konservativni poslanci so se skausali z narodnimi, kmalu se zgrizejo in potem pridemo mi na konja! Toda goljufajo se. Naši poslanci so v marsičem različnih mislij, a v glavnih točkah zedinjeni. Izmed poljskih poslancev je zopet eden umrl, namreč g. Skrzinski, ki je pa bil liberalci in je rad z Nemci potegnil. Največ dela imajo poslanci sedaj s proračunom za l. 1881. Od tabaka do-

bila je lani državna blagajnica 38 milijonov goldinarjev čistega dohodka; prošnjo, naj bi se tudi nam dovolilo tabak sejati, izročili so vladi v prevdarek, tudi užitninske tarife v mestih so naročili vladi, da jih pregleda, jednako tudi željo, naj bi novačenje (regrutiranje) vršilo se pri okrajnih sodnijah. — Liberalcem je zopet pal mogočen steber; g. Lehmajer, sekcijski načelnik v ministerstvu za poduk in desna roka bivšega ministra Stremajerja, moral je službo popustiti in v upravno sodišče kot dvorni svetovalec iti; sedaj dobimo sv. Cerkvi pa tudi slovanskim narodom prijaznejšega človeka v omenjeno velevažno mesto! — Direkt-nih davkov smo lani vplačali 94 milijonov, indirektnih pa 191 milijonov, državnih bankovcev je med ljudmi za 325 milijonov. — Kmetje nemški zborovali so zopet na večih krajih pa hodijo svojo pot ter zahtevajo, kar jim konservativci uže od davna svetujemo: prenarodbo volilnih redov, več poslancev, kmetске družbe ali zbornice, borzni davek itd. — Luterani prosijo za verske šole. Prav! Tedaj jih pa tudi katoličanom nihče ne more braniti. — Ministerstvo namerava več liberalnih c. k. namestnikov zameniti s konservativnimi; kranjski glavar Kaltenegger mora v 6 tednih iti na Dunaj. — Na Ogerskem delajo uže priprave za volitve. Hrvatom hočejo Magjari pustiti krajino pa vzeti Slavonijo. Blizu Kaniže pripeljali so se 4 tolovaji pred neko hišo, kder je prebival nemški naseljenec Sommer; vdrli v sobo in odrezali moževi, ženi in sinu glave! Dva oficirja na Erdelskem, ki sta s sabljami napala magjarskega urednika, sta odstavljena in na 9mesečni zapor obsojena. Ob Donavi hudo pobirajo osepnice ljudi. — Cesarica odpotuje v Angleško na lov, cesarjevič Rudolf pa v Egipt in sveto deželo.

Vnanje države. Generalu Skobeljevu doposlal je ruski car pomoči, da Turkmene iz vseh kotov prežene in zatre. Ruska zmaga je ondi tolike važnosti, da uže Angleži ponujajo Rusom denarjev za stavljenje železnice od Hvalinskega morja do Indije. Car namerava tudi nstavo dati Rusiji ter naročiti, da zemstva (okraj) odberejo poslancev za državni zbor. — Turški sultan poriva na grško mejo 140.000 mož, Grki pa so pozvali vse možke pod orožje, kakih 115.000 mož. Bismark si prizadeva vojsko zabraniti; pogovarjal je se z angleškim poslanikom Göschenom, ki je potoval nad Berlin, v Dunaj in Carigrad. Albanci nečejo Turkom pomagati drugače, kakor če jim sultan dovoli deželno samoupravo. — Dne 13. febr. t. l. imajo italijanski republikanci občni zbor v Rimu; bržčas bodo sline cedili za Trstom, Gorico in Istrijo! — Bismark obeta dolg mir, pa nihče mu ne veruje; tem menje, ker zahteva vedno več denarja za vojaštvo. Tudi je general Moltke nedavno dokazival potrebo vojske ter Nemce svaril, naj ne pozabijo, da so med romanskim in slovanskim mlinskim kamnom na sredi. Mogoče je, da bo Nemcem treba ob enem vojskovati se zoper Ruse